

MALL FÖR BEDÖMNING AV SVAR FRÅN LEVERANTÖRERNA

Anvisningar för utvärdering och jämförelse av svaren i det frågeformulär som används för uppföljning av uppförandekod.

Centrala utgångspunkter

Frågorna gäller produktion av sådana produkter om vars leveranser upphandlingsenheten och leverantören har avtalat i det kontrakt som utgör föremål för uppföljning. Till det aktuella upphandlingskontraktet refereras nedan med ordet "kontraktet".

Med leverantör avses egen produktion hos det företag som levererar produkterna till upphandlingsenheten eller dess närmaste länk i produktionskedjan. Detta gäller även återförsäljare.

Utvärdering av svaren

Av svaren görs en sammanställning och varje svar märks med **grön**, **gul** eller **röd** färg. Härfter kan leverantören jämföras antingen med leverantörer i samma bransch eller andra leverantörer i en viss kommun.

Hos de företag som har fått flest röda markeringar ska grundliga inspektionsåtgärder sättas in och med företagen ska en direkt dialog inledas. De företag som svarar "nej" på frågorna 2–5 uppfattas alltid som högriskföretag. Hos dem ska grundliga inspektionsåtgärder sättas in och med företagen ska en direkt dialog inledas.

Fråga 1: Vilket slags företag är det fråga om?

Olika typer av företag har olika slags förutsättningar för arbete med frågor om ansvarstagande och olika sätt på vilka de strävar efter att uppfylla de krav som ställs av köparen. Syftet med frågan är att placera leverantörens verksamhet i sitt rätta sammanhang. Dessutom utgör frågan en utgångspunkt för en jämförelse av företag av olika typ.

Med producent avses ett företag som antingen självt eller genom underleverantörer producerar varor. Varumärkesägaren är ett företag som äger varumärket på de produkter som levereras.

Med grossist och återförsäljare avses ett företag som på marknaden i Finland saluför produkter tillverkade av andra företag.

Utvärdering och anvisningar

→ Den här frågan är inte som sådan avsedd att tjäna som grund för utvärderingen, men i utvärderingen är det till fördel att beakta att till exempel en återförsäljare eller grossist i regel har mer begränsade möjligheter än ett produktionsföretag att påverka produktionsförhållandena. Under sådana förhållanden kan risken betecknas som större, om företaget inte har egen produktion.

Fråga 2: Har företaget en person som ansvarar för efterlevnad av etiska och sociala krav?

Ett framgångsrikt arbete som gagnar det sociala ansvaret i leveranskedjan förutsätter att ansvarstagandet integreras i företagets verksamhetsstrukturer och prioriteras i all verksamhet. Ansvarsområdena ska tydligt definieras så att det sociala ansvarstagandet hos organisationen får den status som förutsätts för goda resultat.

Den här frågan ger en antydning om hur viktigt företaget anser det arbete som utförs med ansvarsfullhet hos leveranskedjan som mål är och i vilken mån företaget kan förväntas iakttä etiska krav.

Utvärdering och anvisningar

→ Svaret markeras med grön färg, om ansvarspersonens namn, ställning och kontaktuppgifter tydligt uppgetts.

→ Svaret markeras med gul färg, om ansvarspersonens namn har uppgetts men inte personens ställning hos företaget.

→ Svaret markeras med röd färg, om ingen ansvarsperson har utsetts.

Fråga 3: Har företaget reda på var de produkter tillverkas som enligt kontraktet ska leveras samt varifrån råvarorna kommer?

Förebyggande arbete till förmån för arbetsmiljön och arbetstagarnas rättigheter förutsätter god kännedom om leveranskedjan. Risken för brott mot internationella konventioner och internationell lag i olika länder och regioner.

Inom många branscher blir risken större då man närmar sig början av leveranskedjan. Därför är det viktigt att företaget kan ge en så täckande redogörelse som möjligt av produktionens olika faser.

Företaget förväntas meddela i vilket land och på vilken ort produktionen sker. I första hand gäller frågan produktionsanläggningar som levererar produkterna till det finländska företaget. Om kedjan omfattar underleverantörer (vilket i regel är fallet), är det desto bättre ju fler produktionsfaser företaget kan redogöra för. Frågan gäller hela produktionskedjan eller alla de ställen där produkter tillverkas.

Utvärdering och anvisningar

→ Om företaget kan redovisa länder och orter för alla produktionsanläggningar, inklusive lokaliseringen av tillverkningen i flera led, ges en grön markering.

Om man inte är insatt i den specifika industrin kan det vara svårt att bedöma huruvida företaget verkligen redogjort för hela produktionskedjan. Om företaget likväl detaljerat kan redogöra för hela tillverkningen, inklusive underleverantörer i några led och deras lokalisering, så är det dock rimligt att anta att företaget har god information om sin leverantörskedja.

→ Om företaget ger begränsad information ges en gul markering. Exempel på begränsad information är om enbart produktionsland och inte ort redovisas, eller om företagens redogörelse på annat sätt verkar ofullständig.

→ Om företaget inte kan ange var produktionen äger rum ges en röd markering.

Om det fortfarande förekommer oklarheter, kan ni exempelvis ta kontakt med en branschorganisation för att få reda på basfakta om den specifika industrin.

Fråga 4: Har ni gjort upp en riskbedömning av eventuella problem som kan förekomma i leveranskedjan och som hänför sig till efterlevnaden av köparens etiska krav?

Risken analysen är en viktig arbetsfas där problem kartläggs, prioriteras och grunden läggs till effektivare åtgärder. En riskfaktor är produktionslandet i sig, men riskerna kan också variera stort inom ett land.

Det finns också andra relevanta aspekter att ta hänsyn till i en riskbedömning som till exempel hälso- eller miljöfarliga ämnen i produktionen. Komplexa leverantörskedjor i många led är en annan riskfaktor, då en inköpare inte alltid har information om eller kan kontrollera leverantörer längre ner i kedjan. Brister i uppföljning och tillsyn i produktionslandets lagstiftning är en allmänt förekommande och betydande riskfaktor.

De etiska krav vi ställer gäller hela produktionen av den produkt som inköps. I fråga 4 kartläggs ert företags kännedom om produktionens särdrag och de risker som medförs av länkarna i produktionskedjan.

Utvärdering och anvisningar

→ Om företaget svarar "ja" och i detalj kan beskriva den riskanalysmetod det använder, ges en grön markering.

En seriös riskbedömning tar hänsyn till olika problem i olika länder och branscher. Om företaget har produktion i låglöneländer, ska man exempelvis uppmärksamma minimilönerna och brister i arbetsmiljön. Sker tillverkningen i Kina ska man uppmärksamma landets brist på riktiga fackföreningar med kränkningen av ILO:s konvention 98 som följd. Gäller det tillverkning av textilier eller livsmedel kan frågan om barnarbete vara aktuell.

Förmågan att kunna redogöra för reella risker tyder på att företaget arbetar seriöst.

Kan det utläsas att företaget har tagit del av lokal lagstiftning stärker det bilden av att företaget hanterar riskerna på ett ansvarsfullt sätt.

→ Om företaget svarar "ja", men inte redogör detaljerat och fullständigt för vilka risker som kan finnas, ges en gul markering.

Exempel på en ofullständig riskanalys är att det gjorts en generell riskanalys för alla produktionsställen men att man inte tagit in land- eller områdesbedömningar.

Svaret anses ofullständigt även i det fall att företaget inte verkar ha tagit reda på lokal lagstiftning.

→ Om företaget svarar "nej", ges en röd markering. Svaret markeras med rött även i det fall att det förekommer stora brister i riskanalysen. Om företaget till exempel bara försöker framhäva att produktionen är problemfri kan man räkna med att företaget ännu inte utfört en seriös riskanalys.

Stödjande dokumentation

Dokument som styrker bedömningen om grön markering är en bifogad bra riskanalys (se ovan vad som menas med bra riskanalys) som inte är äldre än två år.

Om ingen dokumentation lämnas som styrker uppgifterna bör en gul markering övervägas.

Dock kan ett detaljerat och fullständigt svar som verkar trovärdigt göra att företaget är värt en grön markering i denna fråga. Om dokumentation ges, men den är ofullständig och svag, ges en gul markering. Exempel på ofullständig dokumentation kan vara en dålig riskanalys (se förklaring ovan).

Fråga 5: Ställer ni sociala/etiska krav på era leverantörer i fråga om produktionen (i uppförandekod eller motsvarande anvisningar)? Hur följs efterlevnaden av dessa krav?

En policy som beskriver de krav företaget ställer på sina leverantörer behövs både internt och externt. De interna riktlinjerna fungerar som ett rättesnöre för medarbetarna och de externa riktlinjerna underrättar företagets affärspartner om hurdana krav företaget ställer på produktionens sociala aspekter. Att utarbeta anvisningar utgör ofta den första fasen i organisationens inledande arbete för socialt ansvarstagande. Det viktiga är att det finns tydliga krav som kan förmedlas till leverantören.

En uppförandekod fungerar bäst om den beskriver de krav som är väsentliga för företagets verksamhet. En god uppförandekod beskriver företagets målsättning och helst också målsättningen för dess kunder så konkret som möjligt för att underlätta efterlevnaden av reglerna.

Det är också viktigt att koden integreras i hela verksamheten, inte minst hos inköpsavdelningen. Slutligen är det för resultatet avgörande att det sker en dialog med produktionsanläggningarna om innehållet och deras roll i efterlevnaden av kraven där de får möjlighet till konstruktiv återkoppling i båda riktningarna.

Av våra leverantörer förutsätter vi efterlevnad av ILO:s åtta konventioner, artikel 32 i FN:s konvention om barnets rättigheter, av tillverkningslandets arbetarskydds- och arbetslagstiftning samt nationella minimilönebestämmelser. Det är därför relevant att veta i vilken utsträckning företaget tillämpar dessa krav i sin egen organisation.

Utvärdering och anvisningar

→ Om företaget ställer sociala krav, bifogar en seriös uppförandekod eller dylikt, ges en grön markering. I det följande anges några kännetecken för en ändamålsenlig uppförandekod och motsvarande dokument:

- I dokumentet hänvisas till ILO:s åtta konventioner, artikel 32 i FN:s konvention om barnets rättigheter, tillverkningslandets arbetarskydds- och arbetslagstiftning.
- Innehållet i uppförandekoden har utarbetats av styrelsen och behandlats av ledningen.
- Kraven hänför sig uttryckligen till den produkt som levereras av företaget.

- Företaget kräver intyg av sina leverantörer i form av extern certifiering, till exempel SA8000.

→ Om företaget ställer sociala krav, men har en bristande uppförandekod eller brister i motsvarande krav, ges en gul markering.

Som ofullständiga betraktas dokument där det inte hänvisas till ILO:s åtta konventioner, artikel 32 i FN:s konvention om barnets rättigheter, tillverkningslandets arbetarskydds- och arbetslagstiftning.

Ofullständiga regler är det likaså fråga om då inget tyder på att reglerna har ledningens, styrelsens eller organisationens stöd eller att reglerna skulle vara integrerade i organisationens verksamhet. Kraven är av ytterst generell art och hänför sig inte till den produkt som levereras av företaget.

→ Om företaget inte kan visa att det ställer några sociala krav på sina leverantörer ges en röd markering.

Fråga 6: Innehåller era krav hänvisningar till krav som definierats i kontraktets särskilda villkor?

Av våra leverantörer förutsätter vi efterlevnad av ILO:s åtta konventioner, artikel 32 i FN:s konvention om barnets rättigheter, av tillverkningslandets arbetarskydds- och arbetslagstiftning samt nationell minimilönelagstiftning.

Våra aktuella krav har utvalts för att de är av grundläggande art och internationellt erkända normer och det i de flesta länder finns en relativt täckande lagstiftning för dem (problemet är att tillsynen i lagstiftningen ofta är mycket bristfällig).

Utvärdering och anvisningar

- Om företaget inkluderar referenser till våra krav, ges en grön markering.
- Om våra krav delvis inkluderas i företagets regler, ges en gul markering.
- Om våra krav inte inkluderas i företagets regler, ges en röd markering.

Fråga 7: Informeras era leverantörer om ovan nämnda krav?

Ett problem med uppförandekoder och sociala krav är ofta att de inte effektivt förmedlas till dem som berörs av kodens krav.

Med hjälp av fråga 7 vill vi klargöra på vilka sätt ni har meddelat om uppförandekod och/eller köparens etiska krav för parter längre fram i leveranskedjan som berörs av frågan.

Utvärdering och anvisningar

- Om företaget säger sig ha informerat leverantörerna och kan bevisa detta, ges en grön markering.

Ett exempel kan vara att företaget har översatt koden till lokala språk och att reglerna finns till påseende för arbetstagarna i produktionslokalerna. Detta visar att företaget har ansträngt sig för att leverantören och eventuellt även de anställda ska informeras om kodens innehåll på sitt eget språk. Ett annat exempel kan vara att företaget har genomfört utbildning om koden för anställda som berörs längre ner i leverantörskedjan.

→ Om företaget säger sig ha informerat leverantören om kraven, men ger en ofullständig eller icke trovärdig redogörelse för hur detta gått till, ges en gul markering.

Exempel: Exempel på detta kan vara att företaget bara uppger sig ha skickat koden till fabriksägaren för underskrift.

→ Om företaget inte har informerat leverantörerna om koden, ges en röd markering.

Stödjande dokumentation

Dokument som talar för en grön markering kan vara:

- en rapport från en workshop eller utbildning där kraven diskuterats
- uppförandekoden översatt till lokalt språk.

→ Om dokumenten är ofullständiga bör markeringen bli gul istället för grön.

Fråga 8: Har ni inkluderat sociala/etiska krav i de avtal ni ingår med leverantörerna?

För att markera vilken tyngd dessa krav har (likställt med pris- och kvalitetskrav) är det viktigt att de sociala/etiska kraven avtalas i kontrakt med leverantörer. Ett brott mot de etiska kraven blir därmed också ett kontraktsbrott.

Utvärdering och anvisningar

→ Om företaget inkluderar kraven i sina kontrakt med leverantörer, ges en grön markering.

→ Har företaget endast delvis inkluderat kraven i kontrakten, ges en gul markering.

→ Om företaget inte har infört kraven i kontrakten, ges en röd markering.

Fråga 9: Har ert företag rutiner för bedömning av nya och nuvarande leverantörer för de sociala/etiska krav som förutsätts för detta kontrakt?

Genom att bedöma leverantörerna har man möjlighet att premiera leverantörer som genomfört investeringar och satsat på socialt ansvar i produktionen. Om företaget har produktion förlagd i låglöneländer är det med stor sannolikhet så att efterlevnaden brister hos befintliga leverantörer. I dessa fall bör åtgärdsplaner uppgöras med tidsangivelser över när bristerna ska vara åtgärdade (se vidare under fråga 12).

Om leverantören har tagit fram rutiner för detta arbete så kommer kraven inte att glömmas bort eller bedömningar att genomförs på ett slarvigt sätt.

Denna fråga syftar till att utreda om företaget genomför denna bedömning för både befintliga och nya leverantörskontrakt.

Utvärdering och anvisningar

→ En grön markering ges om företaget svarar "ja" och grundligt kan beskriva rutinerna för bedömning av hur väl leverantörerna kan förväntas leva upp till de sociala/etiska kraven.

→ Om företaget svarar "ja", men inte redogör detaljerat och fullständigt för hur dessa rutiner ser ut, eller om redogörelsen är svårbegriplig, ges en gul markering.

→ Om företaget svarar "nej", ges en röd markering.

Fråga 10: Har ni kontrollerat om era leverantörer iakttar sociala krav?

Granskningar gällande socialt ansvar kan ske på många sätt, allt från interna kontroller som genomförs av till exempel inköpare eller kvalitetsansvariga till inspektioner utförda av utomstående auditörer.

För detta ändamål godkänns även kontroller som är genomförda inom ramen för någon gällande standard, som till exempel SA8000 (Social Accountability 8000 <http://www.sa-intl.org/>), eller något motsvarande system.

Om företaget självt har genomfört, eller känner till att någon annan har genomfört granskningar, ska företaget uppge den procentuella andelen granskade leverantörer som anlitas för gällande kontrakt.

Utvärdering och anvisningar

→ Om företaget svarar "ja" och bifogar dokumentation som verkar gedigen, är aktuell och visar att mer än 50 procent av de leverantörer som anlitas för gällande kontrakt har granskats, ges en grön markering.

Grön markering kan också ges om företaget meddelar att deras viktigaste leverantörer (utgör en majoritet av försäljningsvolymen) har kontrollerats under de två senaste åren. En tillförlitlig granskning ska till exempel redogöra för samtliga etiska krav och innehålla en redogörelse för de metoder som använts samt visa att kontrollören varit på ort och ställe i produktionsanläggningen. Seriösa granskningar tar även upp arbetstagarnas åsikter alternativt synpunkter från lokala fack- eller andra organisationer. Ytterligare exempel på en tillförlitlig och saklig granskning är att den detaljerat och förståeligt redogör för eventuella missförhållanden och åtgärdsplaner.

→ Om företaget svarar "ja" och uppger en andel granskade under 50 procent av alla leverantörer som anlitas för gällande kontrakt, ges en gul markering. Gul markering ges oavsett procentsats, om företaget inte bifogar någon dokumentation.

→ Om företaget svarar "nej" eller inte anger någon procentsats alls, ges en röd markering.

Stödande dokumentation

Intyget kan vara ett inspektionsprotokoll, en granskningsrapport eller dylikt. Om flera leverantörer anlitas för genomförandet av ett upphandlingskontrakt och deras verksamhet har granskats, kan företaget lämna dokument om några typiska fall.

Fråga 11: Har ni på eget initiativ eller i samarbete med era leverantörer vidtagit andra åtgärder vars syfte är att stöda leverantörerna i efterlevnad av sociala/etiska krav?

Företag som jobbat en längre tid med leverantörsansvar märker ofta att uppförandekoder och kontroller fyller viktiga funktioner, men att de inte alltid räcker till. Det kan vara svårt att åstadkomma genomgripande och långsiktiga förbättringar hos vissa leverantörer. Det kan finnas många skäl till detta. Avsaknaden av fackföreningar eller andra arrangemang för att kanalisera medarbetarnas klagomål kan vara en förklaring.

Kulturella skillnader kan också spela in. Ibland kommer det fram att leverantören saknar förståelse för varför de etiska kraven är viktiga för köparen. I det här svaret bedöms eventuella försök från företagets sida att åstadkomma varaktiga förändringar hos

leverantören utöver arbetet med uppförandekod och kontroller. Det ger en bild av var företaget just nu befinner sig i arbetet med etiska frågor.

Utvärdering och anvisningar

- Om företaget svarar "ja" och kan beskriva minst en åtgärd som genomförts tillsammans med en eller flera av deras leverantörer, samt åtgärdens syfte, innehåll och resultat, ges en grön markering.
- Om företaget svarar "ja" men inte redogör för innehållet i och/eller resultatet av de åtgärder som uppgetts, ges en gul markering.
- Om företaget svarar "nej" eller inte alls redogör för vilka aktiviteter som genomförts, ges en röd markering.

Stödjande dokumentation

Till svaren kan fogas till exempel en rapport till leverantörens ledning om utbildning som anordnats om etiska frågor eller en utredning om information till arbetstagarna.

Fråga 12: Har ni möjligen kommit överens om korrigerande av konstaterade problem (inklusive målsättning och tidtabell för korrigerande)?

Ett effektivt arbete med socialt ansvar förutsätter kunskaper om leverantörskedjan, analys av riskerna, att ställa krav, informera om kraven och kontrollera efterlevnaden.

Men om arbetet ska ge resultat där det bäst behövs, i produktionen på fabrikerna, måste det naturligtvis följas upp.

Denna fråga fokuserar på uppföljningen och syftar till att ta reda på hur företaget jobbar med att komma tillrätta med de problem som upptäcks. Företaget ska redogöra för de åtgärdsplaner och tidtabeller som antagits för att komma till rätta med de problem och utmaningar som identifierats. Svaret talar om huruvida företaget har identifierat några problem och vilka förbättringsåtgärder som vidtagits.

Utvärdering och anvisningar

- Om företaget svarar "ja" och kan ge exempel på konstaterade problem och tydliga mål och tidsfrister för att hantera dessa, ges en grön markering.
- Om företaget svarar "ja" men inte kan ge exempel på några konkreta problem och/eller planer för att hantera dessa, ges en gul markering. Målsättningar utan tidsfrist ger också gul markering liksom målsättningar som inte går att mäta.
- Om företaget svarar "nej" eller inte kan ange några konkreta målsättningar, ges en röd markering.

Stödjande dokumentation

Till svaret kan fogas till exempel en hållbarhetsredovisning som behandlar planerad verksamhet åtgärdsplaner eller någon annan redogörelse riktad till ledningen, ägarna, arbetstagarna eller allmänheten. Åtgärdsplaner med tidsangivelser kan också finnas med som del av intern eller extern granskning, till exempel ett inspektionsprotokoll. Som utredning godkänns även ett internt beredningsdokument.

Fråga 13: Har produktionsanläggningens arbetstagare möjlighet att ansluta sig till ett fackförbund?

Fackliga rättigheter har en given plats i ILO:s åtta kärnkonventioner (nr 8 och 98). Respekt för fackliga rättigheter och fungerande kommunikationskanaler mellan arbetstagare och arbetsgivare kan också underlätta en köpares arbete med etiska frågor.

Klagomål och tvister regleras i bästa fall löpande och i enlighet med kollektivavtalen. Detta bidrar till att få bestående förbättringar till stånd. Möjligheterna till en sådan verksamhet är likväl begränsade i länder där fackföreningar är helt och hållet förbjudna eller facklig diskriminering vanlig. Som exempel kan nämnas Kina och frizoner för exportindustrin där facklig verksamhet inte tillåts eller verksamheten försvåras. På Finlands Fackförbunds Solidaritetscentral SASK:s webbplats förmedlas information om fackföreningssituationen i olika länder.

Avsaknaden av fackföreningar kan utgöra en riskfaktor medan förekomsten av fackföreningar kan bekräfta andra tecken på att leverantören respekterar arbetstagarnas rättigheter och upprätthåller goda arbetsvillkor.

Den här frågan syftar därför till att ta reda på i vilken omfattning fackliga organisationer företräds vid tillverkningen av företagets varor. I en eventuell uppföljning ska företaget även kunna ange namn på de fackliga organisationer som finns representerade i dess fabriker.

Utvärdering och anvisningar

- Om företaget svarar "ja" och uppger namnet på fackförbundet, ges en grön markering.
- Om företaget svarar "ja" men inte kan tala om fackförbundets namn, ges en gul markering.
- Om företaget svarar "nej", ges en röd markering.

Fråga 14: Försökte företaget på något sätt motarbeta diskriminering på grund av fackligt medlemskap i sin leveranskedja, till exempel i sina produktionsanläggningar i andra världsdelar?

Facklig diskriminering är allmänt förekommande i många låglöneländer. Vissa arbetsgivare undviker att anställa fackligt aktiva personer. Andra avskedar eller bestraffar på andra sätt fackligt anslutna som försöker föra fram sina krav. Med hjälp av denna fråga bedömer vi hur grundligt ert företag har gått in för att bekämpa brott mot ILO:s konventioner nummer 87 och 98.

Utvärdering och anvisningar

- Om företaget svarar "ja" och kan redogöra för vilka metoder/vilket arbetssätt som används för att motverka facklig diskriminering, ges en grön markering.

Företagets leverantörer kan till exempel ha bjudit in representanter för lokala fack till fabriken för att presentera sig för de anställda och på så vis visat att man är positiv till att de anställda organiserar sig fackligt. Leverantörerna kan även visa att de ger all sin ledningspersonal utbildning om fackliga rättigheter. En annan möjlighet är att en representant för företaget besöker produktionsorten och samtalar med lokala fack om risken för facklig diskriminering i området.

- Om företaget svarar "ja" men inte på ett tydligt sätt kan redogöra för hur arbetet går till, ges en gul markering.
- Om företaget svarar "nej" eller inte alls kan visa att några åtgärder vidtagits i detta avseende, ges en röd markering. Bocka av rutan ifråga. Om ni svarade "ja", tala om hurdana metoder ni använder och/eller hurdana åtgärder ni har vidtagit för att bekämpa facklig diskriminering i leveranskedjan.

Stödjande dokumentation

Till svaret kan exempelvis fogas en redogörelse för kommunikationen med leverantören där det tydligt framgår att ert företag slår vakt om de fackliga rättigheterna i leveranskedjan. Som utredning godtas även en beskrivning av en systematisk verksamhet med belöning av leverantörer som har verksamma fackföreningar vid sina produktionsanläggningar.

Fråga 15: Har företaget ändrat på sina egna verksamhetsmodeller för att göra det lättare för leverantörerna att rätta sig efter sociala/etiska krav?

Många leverantörer säger att det är svårt att rätta sig efter köparnas sociala krav. Förändringar förutsätter ibland penninginvesteringar, och företag i vissa branscher har nödvändigtvis inte råd till de investeringar som efterlevnaden av kraven förutsätter.

Den här frågan syftar till att avgöra om företaget analyserat sin egen roll som köpare. Företaget kan till exempel avstå från att pressa priserna till en nivå som gör att nödvändiga investeringar i arbetsvillkor inte är möjliga, att undvika beställningar i sista stund eller ändringar av beställningar i sista stund, vilket skulle medföra att arbetstagarna vid produktionen måste utföra för mycket eller olagligt övertidsarbete.

Företaget kan uppmuntra sina leverantörer att uppfylla kraven genom att meddela sitt intresse för en långvarig affärsrelation och hålla fast vid de uppställda målen. Om problem upptäcks är den bästa lösningen sällan att häva kontraktet. Däremot lönar det sig att analysera varför problemen uppstått, sätta upp handlingsplaner för förbättringar och kontrollera att planerna följs.

Utvärdering och anvisningar

- Om företaget svarar "ja" och kan ange en eller flera konkreta åtgärder som vidtagits under de senaste två åren, ges en grön markering.
- Om företaget svarar "ja" men ger en otydlig (svårbegriplig) beskrivning av aktiviteterna, ges en gul markering.
- Om företaget svarar nej eller uppger aktiviteter som helt saknar beskrivning eller dokumentation, ges en röd markering.

Stödjande dokumentation

Till svaret kan exempelvis fogas en redogörelse för ett internt projekt vars syfte är att undvika beställningar i sista stund eller ändringar av beställningar i sista stund, vilket skulle medföra att arbetstagarna vid produktionen måste utföra för mycket eller olagligt övertidsarbete. Det kan även vara fråga om ett beslut att avstå från att pressa ned priserna till den grad att leverantörerna inte har råd till nödvändiga arbetarskyddsinvesteringar.